

Večernik

Leto IV. (XI.), štev. 106

Maribor, sobota 10. maja 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Fašistična Italija in mali narodi

GRANDIJEV EKSPOZE V ITALIJANS KEM PARLAMENTU O EVROPSKI POLITIKI ITALIJE. — FRANCIJA IN ITALIJA.

RIM, 10. maja. Med zunanjepolitično debato zbornice je imel poslanec Del Croix daljši temperamentni govor, v katerem je govoril o vzrokih francosko-italijanske napetosti. Del Croix se je najprej zahvalil zunanjemu ministru Grandiju za vodstvo pogajanj v Londonu, kjer je preprečil namero Francije, da bi izolirala Italijo. Italija želi skleniti s Francijo pogodbo, vendar pa nikakor ne more opustiti zahteve po enakosti obeh mornaric. V ostalem je ta enakost kljub vsem francoskim trditvam že skoraj v vseh ladijskih kategorijah izvršena. Le glede podmornic ima Francija še par tisoč ton več. Francija je z zmago prejela vse. Italija pa ničesar. Pri tem je treba poudariti, da Francija brez nevtralnosti Italije ne bi bila nikdar zadržala Nemcev ob Marini.

Del Croix je nato govoril o posetu nemških vojniških ladij in poudaril, da je strah Francije popolnoma neupravičen. Italija je pripravljena dati Franciji svoje prijateljstvo. Naj bi bilo to odkritosrčno prijateljstvo v Franciji priznано! Če bo pa vse zaman, bo Italija ravnala po rimskih tradicijah.

Del Croix je žel za svoja izvajanja nad vse burno in dolgotrajno priznanje.

Pred zaključkom današnje seje je povzel besedo zunanji minister Grandi, ki je govoril o haaški konferenci, o sprejemu Youngovega načrta in o londonski pomorski razorožitveni konferenci. Izjavil je med drugim: Če je fašistična Italija

katerikoli državi izrekla svoje prijateljstvo, bo ostala tej državi zvesta vselej in ob vsaki okoliščini, posebno tudi tedaj, če ji ta zvestoba nalaga žrtve. Spontane in viteške simpatije fašizma so se po vojni obrnile malim narodom, ki so v vojni največ trpeli. Fašistična vlada je kot prva razumela, da ni edina metoda za zagotovitev trajnega miru ta, da se zatrejo stremeljenja teh narodov in ne priznajo njihove neodoljive življenske potrebe, temveč ta, da se zboljšajo njihovi notranji življenjski pogoji in se jim zagotovi novo blagostanje, ki bo koristilo vsej Evropi. Fašistična Italija je lahko ponosna, da je kot prva država prevzela težko nalogo vzdrževanja pomirljivega ravnotežja med evropskimi državami.

Največje težave v odboru strokovnjakov je na haaški konferenci povzročalo vprašanje madžarskih reparacij. Težave so izvirale in takozvanega optantskega vprašanja, ki se je že dalj časa vlečlo brez rešitve ter povzročalo dolge in zapletene debate celo pred Društvom narodov. Na podlagi osnutka, ki sta ga pripravila in predložila italijanska strokovnjaka, je bilo končno rešeno tudi to vprašanje. S to rešitvijo je dobila Madžarska popolno finančno suverenost ter se je osvobodila vseh vezi in obveznosti trianonske pogodbe, dočim je istočasno prenehal tudi optantski spor na način, ki zagotavlja optantom pravčno ureditev njihovih zahtev.

potekla ugodno. Bolnik je izven vsake nevarnosti in bo v kratkem okreval.

Geografski proces

BEOGRAD, 10. maja. Danes so bili pred državnim sodiščem za zaščito države zaslišani obtoženci Stjepan Glušac, Milan Levnjajić in Anton Stefančič. Obtožnica jim očita, da so bili člani takozvane Bernardičeve skupine, ki je pripravljala atentate. Vsi trije so odločno zanižali vsako krivdo in naglašali, da sploh ne vedo, kako so prišli na zatožni klopi. Gostilničar Franjo Kuntić je sicer priznal, da je

Romunske vojne dobave v Franciji

BUKAREŠT, 10. maja. Tu se mudi zastopnik znane francoski tvornice Schneider & Creuzot, da se pogaja z rumunsko vlado glede dobave vojnega orožja. Od uspeha teh pogajanj bo odvisno, ali bo Rumunija dobila v Franciji finančno podporo ali ne.

Minister Radivojević operiran

BEOGRAD, 10. maja. Prometni minister Lazar Radivojević se je moral radi vnetega slepiča podvreči operaciji, ki je

HUMANIK

DOBER
POLETEN ČEVELJ
240.
RUJAV
ČRNA 215
PLATNENA 145
NAJBOLJ ŠI IN VENDAR CENENI

„Mlada Jugoslavija“

Glasom poročila iz Zagreba, se je tam 2. maja zbrala večja skupina omilincev iz vrst bivše omladinske organizacije bivše Hrvatske seljačke stranke. Na tem sestanku je omladinec Ivan Brkić imel govor, v katerem je med drugim poudaril:

Da smo Hrvati, Srbi in Slovenci bili vedno eno slovansko pleme, da smo bili stoletja pod pritiskom neprijatelja in da je moralo steči morje krvi, dokler ni prišel dan osvobodjenja;

da sta nas kralj Peter in njegov sin Aleksander osvobodila tujega jarma in ujedinila v skupni in močni Jugoslaviji;

da je po političnih trzavicah prvih 10 let kraljevski akt od 6. jan. 1929 bil edini izhod za uzadovoljitev narodnih potreb in ureditev države;

da hoče hrvatska omladina z vsemi silami podpreti kralja pri urejevanju prilik v državi;

da hoče omladina udušiti vsak poskus, ki bi hotel sejati med nas neslogo in razdor;

da se hoče omladina organizirati in širiti idejo bratstva, sloge in ljubezni med vsemi tremi plemeni ter tako dokazati, da smo en narod, ki hoče vedno stati kralju ob strani na braniku naroda in domovine.

Nato se je izvršila ustanovitev omladinskega društva »Mlada Jugoslavija«, ki ima namen in nalogo, da deluje med bratskim narodom prosvetno in kulturno in da širi ter propagira bratsko ljubezen in slovo.

Ko ta dogodek po svoji novinarski dolžnosti registriramo, ne moremo iti hladnokrvno preko njega. Ako smo v ponovnih izjavah odličnih predstavnikov bivše HSS v zvezi z današnjim stanjem v državi videli razveseljive dokumente za novo smer javnega življenja v hrvatskem narodu; ako smo zlasti v veličastni deputaciji, obstoječi iz blizu 2000 samih bivših članov bivše HSS, ki se je ob Velikonočnih praznikih poklonila kralju in podala v izjavah svojih voditeljev dokaz za popolno jugoslovensko in državotvorno ideologijo hrvatskih kmetijskih množic, videli poročilo za nove razvojne možnosti naše države in celega našega naroda, vidimo v koraku hrvatske omladine, organizirane poprej v vrstah bivše HSS, istotako poročilo za novo orientacijo v vsem hrvatskem narodu. Zakaj bilo je vsikdar in bo ostalo tako, da je mladina, ki se je zavedala svojega položaja in ki je bila duševno na višku, dajala pravec v življenju narodov in da so vsa velika gibanja v svetovni zgodovini v svojem bistvu izšla iz vrst samozavešne omladine. Ako se je sedaj hrvatska omladina osvestila in hoče s svoje strani pripomagati h konsolidaciji jugoslovenske solidarnosti, je to v zgodovini našega naroda in naše države dogodek, ki zasluži, da smo ga na tem mestu obširneje registrirali.

spravil neki zaboj, ki ga je prejel, vendar pa ni vedel, kaj je v njem. V podeljek nastopi v procesu sporazumno z branitelji odmor. V sredo bo zaslišan dr. Maček.

Železniška nesreča

PARIZ, 10. maja. Na progi Lille-Nancy je skočil včeraj popoldne pri postaji Longuyon ekspresni vlak s tira. Človeških žrtv k sreči ni bilo, pač pa je materialna škoda zelo velika. Vlakovodja in več potnikov je bilo lahko ranjenih. Kako je nastala nesreča, še ni ugotovljeno.

Rekorden dan na reševalni postaji.

Dočim se tu pa tam dogaja, da na reševalni postaji noč in dan delo počiva, vendar so dnevi, ko stopijo v akcijo vsi trije reševalni avtomobili. Tak dan je bil včeraj: od pol 12. dop. do 6. zvečer je bilo kar deset prevozov, med njimi 7 radi ženskih boleznih in porodov, kar je silno redko. Med bolnišnico in porodnišnico se je vršil tako živahen promet z rešilnimi vozovi, da so pasanti domnevali vse mogoče velike nezgode in nesreče. — Vseh intervencij pa je včeraj bilo 15, kar je v letošnji kroniki najvišje število. Noč pa je bila povsem mirna.

Občina Lajteršperk

dobiva ob državni cesti že zopet svoje običajno belo lice. Tako pojde skozi dva letna časa. Lansko leto smo se dovolj oprali in požrli dovolj zdravju tako škodljivega prahu. Zaman smo opozarjali poklicane, naj vendar poskrbe, da se to kako uredi. Zakaj naj bi mi nosili posledice strasti in užitkov potnikov, ki so napram nam tako brezobzirni! Ali res ni sredstva, ki bi preprečilo prenaplavo in češče naravnost blazno vozarenje skozi vas? Ne verujemo. Kje je občina s svojim policijskim zakonom! Avtomobilski promet se množi, mimo nas drvi dnevno na stotine avtovozil. Če se ne prepreči brezobzirne vožnje, se bodo gotovo pripetile nesreče. Ponavljamo: divje, škodljive in nevarne vožnje bodi enkrat konec. Kako, je naloga občine!

Neprijetna pomota v steklenici

Upokojeni žel. uradnik Fr. R. in njegova gospa sta imela stalno v steklenicah od Franc. Jožefove grenčice zdravilno vodo, ki sta jo pila. Včeraj zvečer je g. R., kakor po navadi, zopet pil iz take steklenice, pa mu je postalo slabo. Hitro je izpil nekaj mleka in izpljuval, gospa pa je poklicala rešilno postajo, ki je moža z avtom odpemila v bolnico. Izkazalo se je, da je mož pozabil na opozorilo žene, ki je v dotični steklenici kupila Silicat-tekočino za vlaganje jaje.

Gradbena podjetnost v prleški metropoli.

Odkar je Ljutomer postal mesto, se visoko zaveda svojega pomena, kar dokazuje na vsak korak njegovo zunanje lice, pa tudi gradbena podjetnost se je dvignila in cesta med glavnim kolodvorom in mestom bo kmalu strnjeno zazidana. Te dni so spravili pod streho novi gasilski dom, ki je prav impozantna stavba, v njegovi bližini pa rastejo iz tal lične hiše in vile. Novo lice bo pa dobil tudi Glavni trg, ker se bo sedanja občinska hiša v kratkem podrla in postavila na njeno mesto nova impozantna stavba.

Nov roman o vojni na morju

Teodora Pliviera »Die Kaisers Ulls«, o katerem je obširno poročalo v kulturnem pregledu »Jutra« z dne 6. majnika in ga označuje kot enega najboljših del iz svetovne literature o vojni, se dobiva tudi v »Ljudski knjižnici«, Narodni dom. Ocena te knjige v »Jutru« kaže, kako prav je storila »Ljudska knjižnica«, ki je nabavila to knjigo že pred meseci celo v več izvodih. —

Sv. Pankracij na Radljah

PRED OTVORITVIJO PRVEGA PLANINSKEGA ZAVETIŠČA NA KOBANSKEM.

V nedeljo bo izvršil pri Sv. Pankraciju župnik od Sv. Jurija na Remšniku Pavlič blagoslovljen prvega planinskega zavetišča na Kobanskem, nakar je bo otvoril načelnik mariborske podružnice SPD dr. Senior. K temu planinsko in narodno važnemu dejanju bodo pohiteli vsi prijatelji prirode, zlasti še oni, ki ljubijo vaovita sredogorja z daljnimi in tujimi razgledi ter samoniklo in patrijarhalno kóbanksko ljudstvo, katero poseljuje mišne obmejne kope, nad katerimi čuvajo proti severu gozdni hrtbi. Na skrajnem vzhodnem nosu, od Radeljskega prelaza proti vzhodu se razprostirajočega, Radlje imenovanega grebena, leži v višini 900 m ena najlepših kóbankskih razglednih točk in ena najlepših planinskih krasot v Podravju sploh, Sv. Pankracij.

Dan hoda rabi planinec iz Maribora preko Sv. Križa, Zaverjevega vrha, Ostrega vrha in Kaple. Ogledal, spoznal in užival bo na kóbankskih gozdnih idilih, pestrosti kultur, harmonični enotnosti kmetij in na neskončnih razgledih v Štajersko. V planinskem zavetišču pri cerkvi sv. Pankracija pa bo zvečer zasijal planinske sanj, iz katerih ga bodo jutranje sonce in nebeške panorame na avstrijski kot jugoslovanski strani podile proti zahodu čez Kapunarjev vrh, Radeljski prelaz k Sv. Primožu pod Lipo, preko doline Bistrice na Pernice, Čičkove peči in Košenjak, da vidi vso raznoliko milino in da začuti vso sentimentalnost Kóbankskega, planinske deviškega sveta. In na povratku s Košenjaka v Dravograd bo zahrepenel po novih planinskih idealih, ker se je v svojih planinskih občutjih na Kóbankskem razvadel. Kóbanksko je kot film, ki predstavi človeku toliko lepot, da izgubi planinec mero za njih ocenjevanje in uživanje.

Cela vrsta poti vodi k centralni točki Kóbankskega pogorja k Sv. Pankraciju. Poleg že omenjene najdaljše poti ob meji iz Maribora ali iz Dravograda, kaže zuboreči Brezniški potok najbližjo cesto. S postaje Brezno-Ribnica prekoračimo Dravo in dosežemo vašico Brezno, odkoder nas zabava slabo uro hoda Brezniški potok do Kolečnikove gostilne. Tu se povzpne na levo, da dosežemo župno cerkev najstarejše lavantinske farske, ki je obenem edina fara, ki je bila od ustanovitve lavantinske škofije pa do danes vedno lavantinska. Nekdaj šumovito, s pragozdovi pokrito pokrajino so kolonizirali v srednjega veka sentpavelski benediktinci. Z gospodarskim in številčnim razvojem prebivalstva pa je postal (1201) hrbeč, na katerem stoji cerkev sv. Jurija, cerkveno-upravno središče za vse ozemlje od Radeljskega prelaza pa do Čermenice. Kot amfiteater se dviga, okoli provincialno baročne cerkve na jugu Pohorje, na zahodu Peca, Plešivec in Savinjske planine. Na vzhodu nas pozdravlja košati Pokrežnikov vrh, od Gólice pa se vlečejo Radlje, ki pošiljajo s Sv. Pankracijem pozdrav Arvežu in Kapli. Še slabo uro hoda med polji, travniki in gozdovi in mimo kmetij in že nam cerkev usmeri pogled na avstrijsko Štajersko, ali pa nas zaplete gozd v svoj senčni objem, ali pa nas pošena kapljica dvigne v razpoloženju in hotenju. Lep je popoldanski povratek v Marénberg in Vuhred skozi Vas, ali pa mimo Št. Janža na Suhli, ki skrito čuva nad umetniško dragocenimi freskami in lepimi cerkvenimi klopmi. Še hvalježnejši, sploh ena najlepših kóbankskih poti, včasih pokrajinsko tih, včasih prešeren je povratek preko Kapunarjevega vrha, Radeljskega prelaza, Sv. Treh Kraljev, Sv. Primoža pod Lipo na Vuze-nico.

Remšniška pokrajina je ljubka, remšniški človek je samorasel na trdi grudi, katero gnoji s svojimi potnimi sragami. Remšniška zemlja je Remšničanu trda mačeha, ki je ljubeznjiva samo lesotšču v Dravski dolini. Tragika Remšnika obstoji v konfliktu lepote pokrajine z bridkostjo življenja človeka, ki živi na njej. Sv. Pankracij pa stoluje nad Remšnikom; Sv. Pankracij strne pod svojim horizontom toliko zemlje, da ustvari v najpopolnejši režiji razgled, v katerem izkine v veselstvu planinstva Remšnik in vsa njegova tragika.

Na jugu leži gozdna gmeta Pohorja. Bele cerkvice Sv. Ignacij, Sv. Janž na Orlici, Sv. Anton in Sv. Primož ga delajo slikovitega in vodijo oko nad Vuhredom preko Velike Kope in Kremžarjevega vrha na Plešivec in Peco. Tam za cerkvijo sv. Uršule na Plešivcu strmi v nebo Raduha, od katere se preko savinjskih gorskih očiakov pogled ustavi za Peco na Obirju in Ojstercu. Južna Golica in Radlje same zastirajo s svojimi šumami in vzpotinami pogled proti nebesni točki zahoda, od koder se razteza proti severu gruda Golice proti gornještajerskim Alpam. Golica, ki je kronana z najvišjim vrhom Korico, z značilno planinsko golico, loči kot masivni prazgodovinski napis valovito Srednjo Štajersko od visokih Alp in kaže veličastno nasprotje proti srednjepodonavskim nižinam, ki zahajajo v skrajni vzhodni obzor. Na skrajnem severu se nadaljuje Golica v severovzhodni smeri v Glein- in Fischbacher-Alpen, ki izoblikujejo skupaj s Kóbankskem na jugu proti vzhodu odprto srednještajersko kotlino. Velika strmina, s katero se znižuje Sv. Pankracij proti dolini Čakave, omogoča, da leži Srednja Štajerska planincu na Sv. Pankraciju kot na dlani. Vinorodna severna kóbankska pobočja, ki rodijo znani »šilher«, preidejo v dolino Čakave, kjer leži na zahodu na vznožju Golice Ivnik, takoj pod Sv. Pankracijem Osek in severovzhodno od ribnikov, tam kjer se Čakava obrne proti Solbi pa Št. Janž. Pogled v zahodne Slovenske gorice obvisi na Arvežu in Lučanah, na dveh trigih, ki sta bila izhodišče germanizacije severnega Kóbankskega in zahodnih Slovenskih goric. Severno od Čakave leži prag Greith imenovanih vinskih goric s središčem pri Sv. Ulriku, kjer se izredno jasno vidi cerkev in grad. Bela Solba je zarezala strugo v dolino, ki omejuje Greith proti severu. Visoko na pobočju Golice čepi Sv. Ožbolt, blizu katerega izvirajo Čakava in Bela Solba, kojih gornje doline se nad cerkvijo Sv. Pankracija jasno vidijo. Zvonik nekdanji tudi za kóbankske Slovence važne romarske cerkve v Zelenem Travniku zapelje pogled preko Greithu sličnih goric v dolino Črne Solbe. Kot vlada na dolinama Čakave in Bele Solbe Sv. Ožbolt, tako stoluje nad dolino Črne Solbe Sv. Ana nad Schwanbergom, na vzhodu predno se Črna Solba približa Belj, pa kaže svoje bele stene in sive strehe Gleinstätten. Vizirna linija Sv. Pankracij—Zeleni Travnik odkrije v podaljšanju za Črno Solbo radi bogatih zbirk slik in orožja znani grad Holleneck in zadaj za Holleneckom gradova Landsberg in po svoji trti važni Wildbach. Ti kraji ležijo že v dolini Laznice, iz katere se v jasnem vremenu prikaže Groß Florian. Pri jasnem vremenu se odkrije tudi Gradec, kateri se skriva pod vznožjem Schöckla. Med dolnjo Laznico in združeno Solbo se svetijo viničarije in cerkvice Sausala in na jugovzhodnem koncu Sausala sekovski grad, pod njim pa Lipnica, na horizontu preko sekovskega gradu pa po svoji levji podobi s Sv. Urbana znani Riegersburg. Južno od njega pravtako na horizontu izginjajoči Hochstraden pa nas vrne iz tujine v domače Slovenske gorice tam vzhodno in severno od Lučan. Kapla s Sršenovim in Pokrežnikovim vrhom pa nas zopet udomači v Dravski dolini, Remšniku in Pohorju.

Kóbankski sv. Pankracij je zavetnik vinskih goric na svojem severnem pobočju in vznožju. V nedeljo pa postane prvi zavetnik planincev in kot tak jih vabi k sebi z vso boleščjo Remšničana, pravtako pa s svojim planetarno neskončnim in rajsko divnim razgledom. Stiriacus.

Papeški denar pride v promet.

Iz Rima poročajo, da pride v najbližjih dneh v promet papeški kovani denar iz zlata, srebra in bronca. Na eni strani bo slika papeža, na drugi pa vatičanski grb. Seveda ta denar ne bo imel gospodarskega pomena, ker se v Vatikanu samem ne da ničesar kupiti in tudi vatičanski nameščenci ne bodo dobivali plač v vatičanski valuti. Ta denar bo v prvi vrsti namenjen za to, da ga bodo dobivali tujci za spomin, zlasti zbiralci denarja raznih držav.

HUMANIK

V BARVAH od 100.-
PLATNENE od 60.-
PRAVILNA OBLIKA

O vrvenju na telovadišču studenškega Sokola

NEKAJ MISLI OPAZOVALCA LIMBUŠKEGA ROMANJA.

Jaz prav rad poročam ob nedeljah popoldne proti Limbušu, Laznici, Bistrici in Rušam. Iz mesta jo zavijem preko brvi in ob Dravi v Studence; od tam pa ob progi mimo Sokolskega doma skozi gozdiček, čez polje in travnike, pa sem v prijaznem Limbušu. Dasi dobre kapljice ne zametujem, vendar mi je glavno udoben izprehod, na katerem opazujem naravo in ljudi ter se tako iznebam vsaj za par uric na teden vsakdanjih skrbi in težav. In ravno ta pot nudi toliko prilik za opazovanja in toliko izprememb, kakor malokatera v naši okolici.

Že v Studencih opazim vsakokrat velike gručice ljudi, ki postajajo s svojimi malčki na pešpoti ter opazujejo življenje in vrvenje na prostornem letnem telovadišču studenškega Sokola pred njegovim domom. Pa se zares izplača postati in opazovati to številno sokolsko družino od najmlajših do miščastih članov, ko se gibljejo, telovadijo in igrajo in skačejo na obširnem telovadišču, na katero lije sonce svoje tople žarke, boža in krepi mlada in prožna telesa. Ta prostor je za telovadbo na prostem naravnost idealen. Še bolj pa je razveseljivo, da se tega sokolskega društva v Studencih zaveda v polni meri in uporablja in izrablja to prilžnost ob vsaki priliki.

Ni potreba, da si ravno Sokol in se razumeš kaj na telovadbo. Zadostuje že, da si le misleč in opazujoč človek, ki te zanima življenje naše mladine, pa se nehoti ustaviti in opazuješ vse to veselo vrvenje na telovadišču, ki je živo, kakor na mravljišču. In kljub temu, da telovadijo hkrati vsi oddelki: moška, ženska deca, gojenke, naraščalniki, člani in članice vsak svoje vaje, in je pogled na vso to raznoliko družino zelo pester, vendar ni opaziti na telovadišču dirindaja, ampak vlada red in disciplina. Je to nekaj posebnega, ki se more doseči le z daljšo vzgojo in razumnim postopanjem.

In če pri vsem tem upoštevaš, da vsa ta pestra družina obstoji iz naših delavskih slojev od najmlajšega do najstarejšega, potem je tvoje začudenje še večje, še večja pa tudi tvoja zadovoljnost. Saj ravno ti ljudje so bolj potrebni zraka in solnca, kakor katerikoli drugi. In tu ga imajo dovolj!

In ta vzorna sokolska družina priredi svojim najmlajšim poseben praznik. Nastopila bo samo deca, katera presega sama dobro stotico v družini. Nastopi v raznih telovadnih igrah, skupinah in rajalnih nastopih, ne pa na orodju, za katero je še preslabotna.

Vsaka stvar na svetu se razvija in izpopolnjuje. Žalostno bi bilo, ko bi temu naravnemu zakonu ne sledila tudi telesna vzgoja naše mladine. Kakor ubiramo nova pota pri notranji duševni vzgoji, prav tako jih moramo iskati v zunanji, telesni. Brez zdravega telesa ni zdrave duše. Telo mladostnika pa zahteva harmoničnega razvoja, ne pa enostranskega. Vsi deli telesa, vse mišice morajo biti zapo-

slene v pravem sorazmerju. V tem se je pri nas v preteklosti mnogo grešilo, kar je privedlo do enostranskega telesnega razvoja. Mladina, še nedorasla in nerazvita, se je često silila na orodje, ki je zahtevalo preveč sil in naporov. Vsled tega je često izgubila veselje do telovadbe in se nagnila k sportu, ki ji nudi več igre, zabave, razvedrila. Že v naravi otroka pa je, da se igra. Igra je zanj delo, zabava in razvedrilo. Pri pravi igri se razvijajo vse telesne — pa tudi duševne — sile harmonično in vsestransko. Ta princip upošteva tudi sokolska telovadba. Zato opušča neprimerna orodja in uporablja pred vsem igre in rajalne nastope zlasti pri svojih najmlajših, pri deci.

Tako obeta nedeljska prireditelva studenškega Sokola s svojim nastopom mladine res nekaj posebnega. Saj naše male sniž že od nekdanj radi gledali pri sokolskih prireditvah, jih občudovali in se prav od srca zabavali pri njihovih kretanjih, ki so jih izvajali z vso resnostjo in važnostjo odraslih telovadcev. Vsaj jaz sem imel pri takih prilikah več užitka, kakor pa pri kakih vratolomnih članskih vajah. In z menoj tudi drugi.

Uveljavljenje novega voznega reda 1930-31

V noči od 14. na 15. maja stopi o polnoči na vseh progah državnih železnic v kraljevini Jugoslaviji, kakor tudi v vseh drugih državah, novi vozni red v veljavo.

V mednarodnem prometu ostanejo tudi po novem voznem redu vsi doseđani brzi vlaki v prometu v več ali manj spremenjenih legah.

Po novem voznem redu bo vozil na progi Pragersko—Budimpešta in obratno dnevni brzi vlak skozi celo leto dnevno redno in bo imel na Pragerskem zvezo na dnevni brzi vlak za — odnosno iz Trsta.

V poletni seziji, t. j. v času od 15. junija do 15. septembra bo vozil nov brzi vlak iz Splita, preko Zagreba—Ljubljane—Jesenice za München in Berlin ter istotako iz Trsta preko Podbrda za München in Berlin ter obratno. Na Jesenicah se združita oba vlaka iz Splita in Trsta, v obratni smeri pa se delita.

Potniški vlaki, v kolikor so spreminjeni, so se prilagodili mednarodnem prometu ter splošnim željam in potrebam posameznih krajev. Med Ljubljano in Mariborom bo po novem voznem redu zopet vozil nočni potniški vlak.

Popolni vozni redi so razvidni in novih stenskih voznih redov, ki so razobešeni na vseh postajah.

Glede posebnih izletniških vlakov s 50% popustom voznih cen ob nedeljah in praznikih bodo določbe o uporabi pravočasno objavljene pri potniških blagajnah.

Trgovski lokal v Mariboru

v sredini mesta primeren za veletrgovino, manjšo industrijo, podružnico oddam s 1. julijem v najem. Ponudbe na Hinko Sax, Maribor pod »Trgovski lokal«.

1309

Otroški voziček

v dobrem stanju prodam. Koseskega ul. 4.

1388

Otomana,

nova Din 440, omare, postelje, kuhinjska oprava in kredenca radi selitve ceneno na prodaj. Židovska 4.

1389

Solnčno mehlovano sobo

v bližini Glavnega trga se takoj odda. Pristan št. 6, I. nadstropje.

1386

2 sokoška kroja,

slavnostna, v dobrem stanju, sredaje in velike mere kupim. Naslov v upravi.

1371

Desinficiranje stanovanj,

pohištva itd. v 8 urah. Tapetniška dela solidno in poceni, popravila in nova. Posteljno perje se s paro čisti in desinficira. Kg 12—15 Din. Židovska ulica 4.

1385

Elektroinstalacije,

montaže vil, stanovanj, tovarniških poslopj vsaka montažna popravila, popravila motorjev najcenejše izvršuje Ilč & Tichy, Maribor, Slovenska ul. 16. Velika izbira svetilk, elektroblaga, motorjev po konkurenčni ceni.

XII

Ooddam

lepo solnčno sobo dvem solidnim gospodičnam ali gospodom. Vprašati v Vojašniški ulici 8/I.

1392

Lepo opremljeno sobo

s popolnoma separiranim vhodom in z električno lučjo oddam v najem. Vprašati se Cankarjeva ul. 6/I.

1398

Velika klet

nad 250 m² blizu glavnega kolodvora se odda v najem. Vprašati je Zrinskega trg 5/I.

1397

Stanovanje in lokal

oddam v najem. Po dogovoru tudi samo stanovanje. Vprašati v upravi.

1387

TRENCH COAT

za
dame in gospode
IDEALNO OBLACILO
za
zimo in leto!

LORNIK
KOROŠKA 9.

Posredovalnica Iv. Godina, Maribor,

Tattenbachova ulica št. 19/I prodaja: **Posestvo**, obsegajoče 40 oralov, arondirano z bogatim živim in mrtvim inventarjem. Cena 550.000 Din. **Posestvo**, pol ure oddaljeno od Maribora. Cena 280.000 Din. **Posestvo** pri Hočah, obsegajoče okrog 18 oralov. Cena 160.000 Din. **Posestvo** 130 oralov, 2 uri oddaljeno od Maribora, 50 oralov njiv in travnikov, ostalo gozd, deloma za sečnjo. Cena 400.000 Din. **Posestvo** z gostilno in mesarijo v zakup, na deželi, za dobo 5 let. Dalje hiše, vile, gostilne, trgovine, gozdna in graščinska posestva itd.

1394

Specijalist za zapestne ure!

Za vsako delo pismena garancija! Za neodgovarjajoče vrnem denar! Prepričajte se pri Jakobu Mulavcu, urarju, Maribor, Kralja Petra trg 1.

1356

Gostilna »Krčevinski dvor«

preje Černovšek otvorjena! Naznanjam cenj. občinstvu, da sem svoji lastni hiši na Aleksandrovi cesti 79 otvoril gostilno. Točil bom lastno vino iz Slovenskih goric ter preskrbel za točno in vestno postrežbo. Gostje vabljeni! Frac Vogrin, gostilničar.

1372

Po dvigu konkurza

tvrdke Maks Durjava & Co., Maribor, Gregorčičeva 24, so v zalogi še velike množine vseh vrst moškega perila, srajce iz čefirja, poplina, panama, športne in bele srajce, nočne srajce in spodnje hlače vseh vrst, kakor tudi različni čefirji, popelini, šifoni i. t. d. in se bo od danes naprej prodajalo to blago izdatno pod tvorniško ceno.

V zalogi je tudi velika izbira pižam in blaga za pižame.

Prodaja se vrši na veliko in na drobno edino le v tovarni: Gregorčičeva ulica 24.

Gostilna Božič, Sv. Peter

priredi v nedeljo, dne 11. maja koncert s plesom in plezanjem na majniško drevo. Za dobra mrzla in topla jedila ter izvrstno vino in pivo je preskrbljeno.

Za obilen obisk se priporoča

1382

gostilničar.

Važni so tehnični pripomočki! —

Važni kemični preparati! —

NAJBOLJ VAŽNA PA JE PRVOVRSTNA STROKOVNA IZVEŽBANOST!

Zato dobite naravno lepe, trajne koder le v salonu

1391

FETTICH — FRANKHEIM — MARIBOR

Ulica 10. oktobra 3.

Dnevni BRZOTOVORNI PROMET tvrdke „LOBEG“ Lastauto Omnibusbetriebsgesellschaft Wien, na progi

WIEN — GRAZ — MARIBOR

(carinarnica) se odvarja 2. junija 1930

Dunajske in graške zbiralnice prevzemajo pošiljke tudi za
Celje — Čakovec — Varaždin — Konjice itd.

Natančna navodila daje naše zastopstvo za Jugoslavijo:

Medjunarodno odpremništvo Stevo Tončič, Maribor, telef. 2230

Ugodna prilika za odpremo blaga v Avstrijo!

1377

Spominjajte se CMD!

Ležalne stole

za solnčenje, **pletano pohištvo**, potnekošare, **galanterijo**, drobnarije, **parfumerijo**, vrvarске izdelke, **motvoz** itd.

1392

nudi najugodnejše

Drago Rosina

Maribor, Vetrinjska ul 26

Antiseptično preparirana desinficirana

je znatno bolj zdrava in zanesljiva, ker je njeno antiseptično in profilaktično delovanje preizkušeno od drž. bakteriološkega zavoda v Pragi. Kdor ceni svoje zdravje, sme uporabljati samo PRIMEROS! Zahtevajte jo povsod. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in sličnih trgovinah.

IZJAVA!

Podpisana obžalujem vse besede, ki sem jih govorila zoper **Gaiser Zofijo** in **Marijo**, Teslova ul. 3. Zahvaljujem se, da sta odstopili od kaz. prijave.

1364

ZIZER ANA.

Otvoritveno naznanilo.

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem otvoril v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 26, otvoril trgovino z urami. Izvršujem vse vrste popravil dobro in ceneno z jamstvom.

1396

Priporočam svojo bogato zalogo ur in drugih birmskih daril. Skrbel bom, da bom svoje stranke poslužil vedno najboljšo in kar najcenejše!

Priporoča se

IVAN SCHMIDINGER — urar,
MARIBOR — Aleksandrova cesta 26.

Zahtevajte povsod „Večernik!“**Sposobno kontoristinja**

z znanjem slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika, stenografije in strojepisja, izvežbano in inteligentno moč

1402

sprejme

tukajšnje podjetje. Znanje madjarskega jezika prednost. — Obširne ponudbe s prepisi spricheval in navedbo zahtevkov je poslati na upravo lista pod »Začetnica izključena«.

IZJAVA!

Podpisana obžalujem vse besede, ki sem jih govorila zoper g. **Madžarec Marijo**, Teslova ulica 3. Zahvaljujem se, da je odstopila od kaz. prijave.

1363

ZIZER IDA.

Zahvala

Dolžnost nas veže, zahvaliti se javno

Trgovski samopoči v Mariboru
Jurčičeva ulica 8

za izdatno podporo ob smrti našega očeta. Priporočamo pristop k tej dobrodelni instituciji vsakomur.

1365

MARIBOR, dne 5. maja 1930.

Dedič dr. Fric Juritsch-a.

Kaj dobimo?

Prvo šofersko šolo dravske banovine v Mariboru

garaža **VÖLKER**, Kersnikova ulica 1 **Telefon 2109**

1399

Prijave istototam.

Opozarjamo na današnjo prilogo.

TOVARNA GLASBIL IN GRAMOFONOV

MEINEL
&
HEROLD

Gramofoni	od Din 298— dalje
Mandoline	" " 136— "
Violine	" " 95— "
Gitare	" " 207— "
Trombe	" " 505— "
Ročne harmonike	" " 85— "

3361

PRODAJALNA: TRG SVOBODE
Nova Scherbaumova zgradba

Sivi lasje

dobivajo naravno barvo in mladostno svežost brez barvanja. Že 20 let izkušeno. Natančnejša pojasnila brezplačno. — A. ZORKO — MARIBOR. Poštni predal 80. 1352

Ugodna prilika za nakup

Dne 15. maja 1930 ob 3. popoldan se bo prodala v Mariboru, Gregorčičeva ulica 9, dražbenim potom velika, novozgrajena 1381

Lesena baraka

ki se da uporabljati v različne svrhe. Natančnejša pojasnila daje odvetniška pisarna dr. Kieser Karl v Mariboru, Aleksandrova cesta 14.

Reklamni nakup!

Zlate, srebrne in nikljaste ure za dame in gospode prodajamo po čudovito nizkih cenah. Za vsako uro garancija!

Najugodnejša prilika za nakup **birmskih daril!**

Oglejte si cene v izlozbi! Prodaja tudi na obroke!

M. JLGGER-JEV SIN
urur 1379
MARIBOR, Gosposka 15

TRIUMPH
MARIBOR
TELEFON 280
PARNA BARVARNA IN
KEMIČNA ČISTILNICA
PAVEL NEDOG
Gosposka ul. 33, telefon 2127
Razlagova ul. 22, telefon 2280

EKSPORTNA HIŠA "LUNA"

LASTNIK:
A. PRISTERNIK

Maribor, Aleksandrova cesta šte. 19

Za pomladansko sezijo, binkoštno praznike in birmo nudim bogato zalogo in sicer:
Otroške nogavice, par od Din 5- naprej, črne, drap, sive, rjave in bele. moške nogavice od Din 5- naprej, damske nogavice od Din 7- naprej, flor nogavice od Din 12- naprej. Za kakovost prevzamem polno garancijo! Nadalje nudim vezene pro m od Din 7- naprej, črpe m od Din 1- naprej. Razni sukanec, prejšico za vezenje, šivanke, gumbe in druge potrebščine za krojače in šivilje po brezkonkurenčnih cenah. Lastna pletilnica in predtiskarija! Srajce, spodnje hlače, kravate, palice, dežnike v bogati izbiri po znižanih cenah. Otroške usnjene čevljičke in sandale ročno delo od Din 24- naprej. Svilene trake od Din 1- naprej. 1312

Jagnje in odojek na ražnju spečen

ter pojedina ocvrtih piščancev s koncertom bo v **nedeljo, dne 11. maja**

v gostilni 1384

Pavešič (Scherag), Kamnica

Prvovrstna vina in sveže Tscheligi-jevo pivo.

PROSTOVOLJNO GASILNO DRUŠTVO
PEKRE priredi dne 18. maja 1930 v gostilni gosp. Joška Tomše — veliko

pomladansko veselico

z raznimi zabavami, kakor: godba na vrtu, ples, kegljanje na dobitke, ribolov itd. — Občinstvo se naproša, da poseti to izvanredno veselico. Čisti dobiček je namenjen za odplačilo gasilskega avtomobila. V slučaju slabega vremena se veselica preloži na drugo nedeljo. 1380

Vabilo

na

1370

redni občni zbor

Društva hišnih posestnikov za Maribor in okolico v Mariboru

ki se bo vršil

v **nedeljo, dne 18. maja 1930 ob 9. uri dop., v „Gambrinovi dvorani“ v Mariboru, Gregorčičeva ulica 8**

DNEVNI RED:

1. Odobrenje odborovega poročila v preteklem letu.
2. Računski zaključek za leto 1929. in proračun za tekoče leto.
3. Volitev odbornikov.
4. Volitev treh pregledovalcev računov.
5. Določitev članarine za leto 1930.
6. Poročilo o stanovanjskem vprašanju od 1. maja 1930 naprej.
7. Poročilo o občinskih davčnih zadevah.
8. Poročilo o banskih dokladah in davščinah, zlasti o novi prirastkarini od vrednosti najemnine.
9. Slučajnosti.

Ako bi bil prvotno določeni občni zbor nesklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi, ne glede na število došlih članov.

Vstop je dovoljen samo hišnim posestnikom in članom društva. Eventualne konkretne samostojne predloge izven dnevnega reda je prijaviti v društveni pisarni, Gregorčičeva ul. 8, vsaj štiri dni pred občnim zborom pismenim putem, ker sicer ne pridejo na dnevni red.

Udeležba za člane obvezna!

ODBOR.

Umetna svila,
foulard svila,
1313 pralni deleln
v veliki izbiri

Srečko Pihlar
Maribor, Gosposka ul. 5.

Proda se malo posestvo

v Mariboru, Koroška cesta 95,

obstoječe iz hiše, nekaj vrta in sadonosnika. Ker je pri hiši hlev za štiri konje in dvorišče za vozove, je prikladno za voznike (Fuhrwerke). Informacije da Strmšek Josip, Celje, Stroßmajerjeva ul. 3, pritličje. 1395

Dražbeni oklic.

Dne 23. junija 1930 ob 10. uri dop., bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 27, dražba nepremičnin:

zemljiška knjiga	a) k. o. Zgornji Duplek	vl. šte. 367,
	b) k. o. Zgornji Duplek	vl. šte. 327,
	c) k. o. Zgornji Duplek	vl. šte. 321.

Cenilna vrednost	a) Din 1520—,
	b) Din 3978—,
	c) Din 3583.50.

Najmanjši ponudek	a) Din 1013.50,
	b) Din 2652—,
	c) Din 2342—.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru. 1369

Okrajno sodišče v Mariboru

odd. IX., dne 23. aprila 1930.

Poiskusite naše nove pekarske specialitete

kakor: Stole a la cokosette, sijajne v okusu in trajne

Samostanske rogličke iz francoskega testa

Pravi tirolski sadni kruh (ni za zamenjat z drugimi izdelki) v vsaki velikosti, trajen

Gasteinski prepečenec v vseh oblikah, izvrstno čajno pecivo, veselje vsake gospodinje

Pravi opatijski prepečenec, izvrstnega okusa

in naši vsestransko znani in priljubljeni orehovi roglički, požunjski upognjenci in vinske palčice, venčasti kolači itd.

Pekarna Schmid, Maribor, Jurčičeva ulica 6

Preprodajalci popust!

Pošilja se na vse strani!